

PENGERUSI JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG NEGARA (PAC)
MERANGKAP AHLI PARLIMEN MASJID TANAH
PEJABAT SEKRETARIAT
JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGARA

Tel : 03-2601 7263 / 2698 6852 (DL)
Faks : 03-2698 9218
Email : pacparlimen@parlimen.gov.my
Laman Web : <http://www.parlimen.gov.my/pac>

3 Julai 2024

KENYATAAN MEDIA PAC

1. Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negara (PAC) hari ini membentangkan **Laporan PAC Parlimen berhubung Pengurusan Pekerja Asing Melalui Sistem Pengurusan Pekerja Asing Bersepadu (ePPAx) dan *Foreign Workers Centralized Management System (FWCMS)*** di bawah Kementerian Sumber Manusia (KESUMA) dan Kementerian Dalam Negeri (KDN) (DR.16/2024).
2. PAC memilih isu ini, selepas ia dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara (LKAN) – Aktiviti Kementerian/Jabatan Kerajaan Persekutuan dan Badan-badan Berkanun Persekutuan Tahun 2022 (Jilid 2) yang dibentangkan di Parlimen pada 22 November 2023.
3. Laporan ini dibentangkan selepas PAC mengadakan 4 prosiding iaitu pada 5 Disember 2023, 22 Januari 2024 dan 13 Mac 2024 dengan memanggil saksi terdiri daripada Jabatan Audit Negara, KDN, KESUMA, Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia dan vendor sistem FWCMS, iaitu syarikat Bestinet Sdn. Bhd.
4. Melalui prosiding yang diadakan, PAC mendapati Mesyuarat Jemaah Menteri pada 26 Ogos 2015 telah meluluskan pembangunan sistem ePPAX

dan FWCMS iaitu dua (2) sistem yang sama berkonsepkan *single window*. Ini sekali gus berlakunya pertindihan fungsi antara agensi dalam membangunkan sistem pengurusan pekerja asing dan pembaziran wang awam.

5. PAC turut mendapati bahawa kontrak FWCMS masih belum dimuktamadkan dan ditandatangani antara Kerajaan dan vendor walaupun Surat Setuju Terima bagi pembangunan sistem FWCMS telah dikeluarkan pada 12 Januari 2018 sehingga tarikh prosiding terakhir PAC, 13 Mac 2024.
6. Ini bermakna Kerajaan/KDN menggunakan sistem FWCMS selama lebih kurang enam (6) tahun tanpa kontrak yang dimuktamadkan dan ini jelas melanggar peraturan yang ditetapkan Kerajaan.
7. Selanjutnya melalui surat UKAS bertarikh 30 Disember 2020 telah menyatakan FWCMS tidak termasuk di dalam senarai projek yang telah mendapat kelulusan prinsip Jemaah Menteri atau Surat Niat untuk dilaksanakan secara *Public Private Partnership* (PPP) bagi tahun 2009 hingga 31 Mei 2020. Selain itu, didapati bahawa Nota Jemaah Menteri mengenai hala tuju dan pelaksanaan FWCMS tidak diangkat kepada Jemaah Menteri sebelum SST dikeluarkan.
8. PAC turut dimaklumkan KDN bahawa Bestinet telah memohon perlanjutan kontrak bagi tempoh enam (6) tahun dan kenaikan caj kutipan daripada RM100 kepada RM120. Pada 24 Jun 2024, Menteri KDN memaklumkan bahawa Jemaah Menteri bersetuju melanjutkan kontrak selama tiga (3) tahun lagi dengan syarikat Bestinet. PAC akan mendapatkan maklumat berkaitan perkara ini dalam prosiding tindakan susulan yang akan diadakan dalam tempoh tiga (3) bulan dari hari ini.

9. Antara lain penemuan PAC yang terkandung dalam laporan ini adalah:
  - i. Bestinet telah mempatenkan logo (*trademark*) dan hak reka cipta (*copyright*) yang dimaklumkan bagi tujuan menjaga kepentingan Kerajaan.
  - ii. Bestinet akan menyerahkan keseluruhan sistem termasuk perkakasan, perisian, dokumentasi dan hak milik harta intelek sepenuhnya kepada Kerajaan walaupun kontrak sistem FWCMS tidak disambung semula.
  - iii. Bestinet juga telah menyatakan komitmen untuk tidak membuat apa-apa tuntutan daripada Kerajaan terhadap paten yang telah didaftarkan sekiranya kontrak FWCMS tidak disambung.
10. Selain itu PAC turut mendapati wujudnya kelemahan dalam pengurusan kawalan *Identification* (ID) dalam sistem FWCMS di mana terdapat dua (2) ID yang dipegang oleh bukan pegawai KESUMA manakala terdapat 24 *unauthorised user* yang telah pun meluluskan 24 permohonan majikan. Kes ini telah dilaporkan kepada Polis Diraja Malaysia (PDRM) supaya satu (1) siasatan dijalankan.
11. PAC juga turut dimaklumkan oleh Ketua Setiausaha (KSU) KESUMA sekiranya Kerajaan membuat keputusan untuk menamatkan sistem FWCMS maka sistem ePPAx yang telah diberhentikan penggunaannya masih boleh digunakan bagi proses pengambilan pekerja asing.
12. Berikutan itu PAC merumuskan bahawa:
  - i. Tempoh pelaksanaan pembangunan *Foreign Workers Centralized Management System* (FWCMS) tamat pada Mei 2024 mengikut Surst

Setuju Terima (SST) dan perjanjian masih belum ditandatangani setakat 13 Mac 2024 [Prosiding Bil 8(c)/2023].;

- ii. Pada peringkat awal pelaksanaan projek pembangunan FWCMS, Kementerian Dalam Negeri (KDN) gagal mematuhi tatacara perolehan secara konvensional mahupun *Public Private Partnership* (PPP).;
- iii. Antara faktor perjanjian masih tidak ditandatangani antara kedua belah pihak adalah permohonan perlanjutan kontrak bagi tempoh enam (6) tahun dan kenaikan caj kutipan dari RM100 kepada RM120 oleh Bestinet Sdn. Bhd.;
- iv. Akibat daripada perkara 7.2 dan 7.3 (dalam Laporan PAC) perjanjian tidak dapat dimuktamadkan kerana tidak mendapat persetujuan daripada pihak-pihak yang terlibat walaupun tempoh kontrak di bawah SST akan tamat pada 31 Mei 2024.;
- v. Jemaah Menteri pada 26 Ogos 2015 meluluskan pembangunan Sistem Pengurusan Pekerja Asing Bersepadu (ePPAx), Kementerian Sumber Manusia (KESUMA) untuk menguruskan sistem pekerja asing dengan berkonsepkan *single window*. Pada mesyuarat yang sama, Jemaah Menteri juga meluluskan pelaksanaan FWCMS (KDN) yang turut menguruskan pekerja asing dengan berkonsepkan *single window*. Ini menyebabkan pertindihan fungsi antara agensi tersebut dalam membangunkan sistem pengurusan pekerja asing dan pembaziran wang awam berlaku.;
- vi. Penemuan Jabatan Audit Negara (JAN) berkaitan 24 permohonan telah diluluskan oleh *unauthorised user* menunjukkan wujudnya kelemahan dalam pengurusan kawalan ID dalam sistem FWCMS.;

- vii. Bestinet menyatakan bahawa tujuan mereka mempatenkan sistem FWCMS adalah bagi menjaga kepentingan Kerajaan dan telah menyatakan komitmen untuk tidak membuat apa-apa tuntutan daripada Kerajaan terhadap paten yang telah didaftarkan sekiranya kontrak FWCMS tidak disambung.; dan
  - viii. KDN dan KESUMA berpandangan proses pengambilan pekerja asing masih boleh dilaksanakan melalui sistem ePPAx atau secara manual tanpa sistem FWCMS.
13. Sebagai langkah penambahbaikan, PAC Parlimen mengesyorkan kepada Kerajaan 5 perkara untuk dilaksanakan berhubung isu ini iaitu:
- i. KDN dan Bestinet Sdn. Bhd. hendaklah dengan segera memuktamadkan keputusan perjanjian dan hala tuju sistem FWCMS.;
  - ii. KDN perlu memastikan sebarang perolehan berkaitan ICT dirujuk kepada dasar dan peraturan sedia ada yang berkuat kuasa oleh Jabatan Digital Negara (dahulu dikenali sebagai MAMPU).;
  - iii. KDN hendaklah membetulkan kecelaruan yang berlaku dalam proses perolehan dan mencari jalan penyelesaian dengan segera.;
  - iv. KDN dan KESUMA perlu bekerjasama merangka pelan strategik yang menyeluruh berhubung pengurusan pekerja asing dan tidak terhad kepada pembangunan sistem semata-mata. Kedua-dua Kementerian perlu memastikan tiada lagi pertindihan fungsi sistem yang dibangunkan mengakibatkan pembaziran wang awam.; dan

- v. Polis Diraja Malaysia (PDRM) perlu memaklumkan perkembangan terkini terhadap siasatan 24 permohonan kuota pekerja asing yang telah diluluskan oleh *unauthorised user* seperti dilaporkan oleh KESUMA.
14. Orang ramai boleh membaca setiap keterangan dan penemuan laporan ini dengan melayari laman web PAC di alamat www.parlimen.gov.my/pac

Sekian, terima kasih.

YB Datuk Wira Mas Ermieyati binti Samsudin
Pengerusi PAC Parlimen